

PROTOKOLL

Tallinn

25. märts 2025 nr 1-2/25/3

Projekti „Maa- ja mullakasutuse juhtimissüsteem mullastiku teenuste efektiivseks ja jätkusuutlikuks kasutamiseks, elurikkuse kaitseks ja kliimamõju vähendamiseks. Uurimisprogramm“ juhtrühma 10.03.25 kohtumise protokoll

Algus kell 15.00, lõpp kell 16.15

Toimumise koht: Kliimaministeerium ja Microsoft Teams

Juhatasid *Antti Tooming* ja *Aire Rihe* (*Antti Toomingu* suulisel volitusel alates 3. päevakorrapunktist)

Protokollis *Madli Linder*

Osalesid *Taimar Ala, Raili Allmäe, Robin Gielen, Helve Hunt, Timo Kark, Eleri Kautlenbach, Marju Keis, Kerli Kirsimaa, Janika Laht, Eike Lepmets, Madli Linder, Tiit Oidjärv, Reena Osolin, Madis Pärtel, Antti Pääsukene, Laura Remmelgas, Aire Rihe, Liis Sipelgas, Antti Tooming, Krisela Uussaar*, külalisesinejad *Evelyn Uemaa, Evelin Jürgenson, Kärt Metsoja, Birgit Triik*.

Puudusid juhtrühma liikmed *Taimo Aasma, Marko Arula, Oliver Eglit, Rainis Uiga, Kätlin Viik* ning lisaks kutsututest *Mart Kiis, Vello Kima, Harry Kuivkaev, Andres Levald, Martin Maddison, Kätlin Põdra, Karin Radiko, Sandra Salom, Anna Semjonova, Ivan Sergejev*.

Päevakord

1. Mullastikukaardi uuendamine (MULD2 projekt).
2. Maa- ja mullakasutuse, sh maahõive ülevaatetöö esmased tulemused.
3. Kaugseire kohtumise protokoll ja järeltegevused.
4. Kasvuhoonegaaside (KHG) uuringute ja seotud tegevuste seis.
5. Põllu- ja rohumaaade mask – ettepanek taotluse koostamiseks.
6. Väikest mullaseire direktiivi osas.
7. Juhtrühma liikmete nimekirja uuendamine.
8. Õigusliku analüüsi raamhange.
9. Uue aasta tööde prioriteedid.
10. Muud teemad.

Protokolli lisad:

Lisa 1: MULD2 slaidid.

Lisa 2: Maa- ja mullakasutuse, sh maahõive ülevaatetöö slaidid.

Lisa 3: Kaugseire kohtumise jätkutegevuste slaidid.

Lisa 4: KHG tegevuste slaidid.

Lisa 5: koosoleku üldised slaidid, sh juhtrühma uue koosseisu slaid ja prioriteedid.

1. Mullastikukaardi uuendamine (MULD2 projekt)

Kuulati:

Evelyn Uemaa (Tartu Ülikool, teadlaste konsortsiumi esindaja) tegi ülevaate mullastikukaardi uuendamise töö seisust, keskendudes GIS-töögrupi tegevustele. Tööd on ajakavas ja edenevad edukalt. Täpsem sisu toodud slaididel protokollis lisas 1.

Otsustati: töö seis võeti teadmiseks.

2. Maa- ja mullakasutuse, sh maahõive ülevaattetöö esmased tulemused

Kuulati:

Evelin Jürgenson (Eesti Maaülikool, teadlaste töögrupi juht) tutvustas ülevaattetöö seniseid tulemusi. Täpsem sisu toodud slaididel protokollis lisas 2.

Otsustati: töö seis võeti teadmiseks.

3. Kaugseire kohtumise protokoll ja järeltegevused.

Kuulati:

Krisela Uussaar (Keskkonnaagentuur (KAUR), arendusjuht) tutvustas 25.11.24 projekti raames korraldatud ametkondade kaugseire infopäeva järeldusi ja järeltegevusi ning esmaseid ettepanekuid edasisteks tegevusteks. Täpsem sisu toodud slaididel protokollis lisas 3.

Otsustati: ettepanekud võeti teadmiseks, arutelud jätkuvad.

4. KHG uuringute ja seotud tegevuste seis.

Kuulati:

Janika Laht (KAUR, LULUCF koordinaator, KHG valdkonna juht TA projektis) töös olevaid ning planeeritud KHG arendusi. Täpne nimekiri on toodud slaididel protokollis lisas 4.

TA projektist planeeritud prioriteetsest kuuest arendusest (nimekiri kinnitatud juhtrühma 12.11.24 protokolliga nr 1-2/24/14) on kahe arenduse – PõMu (põllu- ja rohumaa muldade KHG voogude ja süsinikuvaru hindamine) ja MeMu (metsamaa muldade KHG voogude ja süsinikuvaru hindamine) – konkursid läbi viidud ja taotlused hindamisel. Kummalegi konkursile laekus üks taotlus, taotluste maksumused vastavad eeldatavatele maksumustele, taotluste hindamiskomisjon kohtub hindamiseks 14.03.25.

Ülejäänud nelja prioriteetse arenduse osas on ettepanek teha mõningad muudatused:

- mullateadlaste hõivatuse tõttu teiste (sh TA projekti raames tellitavate) töödega on ettepanek praegu asulate mullamudeliga edasi mitte liikuda, selle asemel paneks rõhu asulate puhul biomassi hindamisele, seda nii metoodika väljatöötamiseks kaugseire abil kaardistamise kui ka biomassi juurdekasvu metoodika arvestamise osas.
- samuti mullateadlaste hõivatuse tõttu ei liiguks kohe edasi ka lämmastiku mineraliseerumisest ja leostumisest tuleneva N₂O heite metoodika arendamisega.
- Eelmise kahe asemel liigume esmajärjekorras edasi korrastatud märgalade pindala seiremetoodika arendamisega (kuue prioriteedi seas seni viiendal kohal).
- Kuues prioriteet – LULUCF ruumiandmete ja baaskaardi loomine kaugseire ja muude andmekihtide toel ootel – ettepanek on ka selle puhul oodata ära praegu töös olev (KAURi poolt

tellitud teadus-arendustöö, teostab Eesti Maaülikool) metsamaski koostamise tulemus ning samal ajal paralleelselt arutada eraldi põllu- ja rohumaa maski loomise võimalusi.

Janika tutvustas ka enda uusi ehk 2025. a algusest loodud LULUCF koordinaatori ametikoha ning käivituvat LULUCF juhtkomisjoni ülesandeid (täpsemaid detaile vt slaididelt lisas 4).

Arutati:

Liis: LULUCF kaardi loomine lükkub edasi, kuid ruumiandmeid, asukohapõhiseid andmeid on tarvis maakasutusotsuste tegemiseks. Kui pikalt see edasi lükkub ning kas eri kategooriate kaupa tükeldamine on mõistlik?

Janika, Madli: metsamaski loomine on juba töös ning topelttööd ei peaks tegema. Samuti oleks võimalik põllu- ja rohumaa maski tegemine tõenäoliselt eraldi ette võtta. Samas peab kindlasti seejuures töö käigus jälgima, et need maskid ka omavahel klapiks.

Liis: Kas LULUCF rakendusüksus ehk KAUR on nende ideede osas kaasatud?

Janika: jah, KAUR on igati kaasatud, sh LULUCF koordinaatori töö kaudu.

Madis uuris LULUCF juhtkomisjoni täpsema rolli kohta. Laura ja Janika selgitasid, et peamine roll on lisaks LULUCFiga seotud arenduste üldisele prioriseerimisele ka valdkonna suure pildi hoidmine ja osapooltega infovahetuse efektiivne korraldamine.

Otsustati: info võeti teadmiseks.

5. Põllu- ja rohumaa mask – ettepanek taotluse koostamiseks.

Kuulati:

Madli, Janika ja Aire tutvustasid seonduvalt eelmise päevakorrapunktiga esmast ideed tellida põllu- ja rohumaa mask sarnaselt töös olevale metsamaskile. Idee vajab edasist läbirääkimist nii sisu kui ka rahastuse osas. Võimalikud rahastusvariandid: Innofond, TA projekt, LULUCF arenduseks mõeldud Kliimaministeeriumi rahastus.

Otsustati: info võeti teadmiseks, arutelud jätkuvad.

6. Väikeost mullaseire direktiivi osas.

Kuulati:

Madli ja Aire tutvustasid ideed tellida mullaseiredirektiivist tulenevate Eesti tulevaste seirekohustuste (sh sisulised seirekohustused, sh maht, aga ka maksumus) kohta eksperthinnang väikeostuna eeldatava maksumusega umbes 7000 eurot käibemaksuta.

Otsustati: juhtrühm nõus väikeostu tellimisega. Lähteülesanne saadetakse juhtrühmale teadmiseks.

7. Juhtrühma liikmete nimekirja uuendamine.

Kuulati:

Madli: TA projekti juhtrühma nimekiri vajab ametikohtade muutumise tõttu muutmist. Ettepanek on lisada juhtrühma Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM) (eelkõige juhtrühma liikmete ametikohtade liikumise tõttu Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist (REM) MKMi)

ning uue asutusena Maa- ja Ruumiameti (MARU) esindajad.

Ettepanek on ka edaspidi käskkirjas nimeliselt nimetada vaid põhiliikmed ja seda järgmises koosseisus:

- KLIM kui projekti omanik, neli põhiliiget: Antti Tooming, Timo Kark, Raili Allmäe, Laura Remmelgas;
- REM kui projekti põhipartner, kolm liiget: Madis Pärtel, Liis Sipelgas, Katrin Rannik;
- KAUR kui projekti juht, kolm liiget: Taimar Ala, Madli Linder, Marju Keis;
- MKM, üks liige: Ivan Sergejev;
- MARU, üks liige: isiku osas räägitakse läbi;
- KEMIT, üks liige: Marko Arula.

Põhiliikmete asendajad valitakse vajadusel nn püsivaatlejate hulgast (täpset nimekirja vt slaididelt protokollis lisas 5), kes ka igakordselt juhtrühma koosolekutele kutsutakse.

Kavas on kohendada ka juhtrühma töökorda, vastav eelnõu saadetakse juhtrühmale ka ülevaatamiseks.

Otsustati: juhtrühm nõustus ettepanekutega.

8. Õigusliku analüüsi raamhange.

Kuulati:

Madli: hange on Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt korraldamisel, eeldatav maksumus on jätkuvalt 100 000 eurot + käibemaks. Tellimuste detailne sisu (lahendatavad õiguslikud küsimused) lepatakse kokku pärast raamlepingu sõlmimist minikonkursside korraldamise käigus.

Otsustati: info võeti teadmiseks. Lähteülesanne saadetakse juhtrühmale teadmiseks.

9. Uue aasta tööde prioriteedid.

Kuulati:

Madli ja Aire tegid lühiülevaate 2025. a prioriteetidest, vt ka slaide protokollis lisas 5.

Otsustati: info võeti teadmiseks.

10. Muud teemad

Arutati ja otsustati:

- **Juhtrühma järgmine kohtumine** toimub aprillis 2025. a, täpne kuupäev lepatakse asjaosalistega kokku jooksvalt.

(allkirjastatud digitaalselt)

Antti Tooming
elurikkuse ja keskkonnakaitse asekanstsler

(allkirjastatud digitaalselt)

Madli Linder